

I rapport nr VII (1986) uppgavs Vargtörel (*Euphorbia esula*) vara funnen som ny för Mora socken. Växten var felbestämd och den riktiga bestämningen skall vara: Euphorbia salicifolia (svenskt namn "saknas"), ny för kommunen !

1988 kan därmed i botaniskt hänseende läggas till handlingarna och inventerarna blickar framåt. Arbetet går vidare !

Nora Stad 8.1.1989

För Mora biologiska förening, projekt
Nora kommuns flora.

Lars Asklund

Övriga intressanta naturiakttagelser under året:

Däggdjur: En mårhund iakttogs den 18 maj 5 Bäckhem, Skärhyttan av Iris Alm.

Fjärilar: En amiralfjäril kunde studeras den 11 september i Glifsa, Striberg av Björn Uhr.

Svamp: 3 ex av Luden Skålmurkla (*Helvella macropus*) hittades i augusti mellan Uvberget - Backtorp efter Fingerbodavägen, av Berit Ragné. Denna art växer på jord eller starkt murken ved i löv- och blandskog.

Av utrymmesskäl har vi prioriterat vissa arter i denna rapport. Samtliga inlämnade fågelrapporter har lämnats till fågelkartoteket.

✓ Smådopping

1 ex vid Nora stn i slutet av febr. (SLD), trol. samma ex i Hagbyån vid gångbron S Karlsång 28.2 - 22.3 (LUR, BUR, PBL, LAD).

✓ Storskarv

1 ex Strandpromenaden, Norasjön 30.9 (LUR).

✓ Sångsvan

Enstaka ex sågs i Hammarby jan-mars (LAD), 68 ex i Ås 4.4 (ACG).

✓ Sädgåås

18 ex Latorpsmossen 2.5 (BUR).

✓ Grågås

1 ex mot NV över Norasjön 3.4 (HLT).

✓ Bläsand

1 par Lillsjön 19.4 (PBL).

✓ Vigg

30 ex Hammarby 23.10 (PBL).

✓ Alfågел

1 ♀ Åsboisjön 30.10 (ACG).

✓ Sjöorre

4 ex Husby 7.5 (RPN).

✓ Salskrake

1 ♂ Nora stn 14.4 kl 20.30 "jagande" en stor flock knipor på vattnet. (KAN, LUR, BUR), 1 ♂ norr om Trångbo, Nora 4.11 (TUR, RPN).

✓ Småskrake

1 ♀ övervintrade N. Husby, Norasjön 17.1 - 24.4 (PBL, RPN, TUR, LAD, RTR, LUR), 1 par i Fåsjön i juli (HLT).

✓ Storskrake

1 ♀ + 8 juv Järleån 9.6 (RTR), 1 ♀ + 16 pull (nykläckt.) Järleån 9.6 (RTR), 2 häckn. Fåsjöns södra del (RPN).

✓ Blå kärrhök

1 ex Järle stad 7.4 (HLT), 1 ♂ Tolvsbörd, Fåsjön 10.4 (RPN), 1 ♂ Sjölundsvik 15.4 (KST), 19-25.4 2 ♂ + 1 ♀ vid Lillsjön, Ö. Sund (PBL, LAD, HLT, LUR), 1 ♂ Dalsta 25.4 (LAD), 1 ♂ Risbacken, Nora 15.10 (BUR).

✓ Ornvråk

2 flygga juv Bromossen, Älviången 17.7 (HLT).

✓ Fjällvråk

1 ex Born 29.3 (RPN), 1 ex N. Fingerboda 8.10 (IAN, DAN).

✓ Kungsörn

1 ex Järlereservatet 30.1 (DBN), 1 ex Skärhyttan 19.2 (IAM).

✓ Tornfalk

1 ex Fingerboda 13.4 (HLT), 1 ♂ Ås 17.4 (ACG), 1 ex Risbacken 22, 23, 28.4 (HLT), 1 ex Lillsjön 24.4 (LUR, BUR, HLT).

Stenfalk

1 ex S. Husby 24.4 (LAD, PBL, LUR, HLT),
1 ex Gyttorp 10.10 (RPN, TUR).

Lärkfalk

2 ex Vena, Öskevik 15.5 (RPN), 1 ex Holmslytte-
dammen 21.5 (BUR, LUR), 1 ex Fibbetorp, Åsbo-
sjön 27.6 (CAE), 1 ex Risbacken 15.7, 30.7 (HLT),
2 ex Risbacken 29.8 (HLT).

Itrana

35 ex vid Bornsån, Björklund 24.4 (HLT, LAD, m fl),
1 ex (orolig) NNO Gåsöget, Bofors skjutfält 12.7
(RTR, LAD), 2 ex (oroliga) Vinterskogsmossen,
skjutfältet 25.7 (RTR).

Strandskata

1 ex S. Husby 24.4 (CKG, LAD, BRE, SPM, PBL, HLT),
1 ex över Älgstråket, Nora 29.5 (+ 25 !), (BU, LU),
5 ex Strandpromenaden, Noresjön 30.7 (RPN, BPN).

Mindre strandpipare

1 ex Ås 8.5 (ACG), 1 par ångarna, Nora 19.5 (LUR),
1 ex varn. Martinvallen 22.6 (RTR). Irol. häckn.
av 2 par i grustaget vid Skärmarboda. Oroliga och
varn. fåglar sågs 26.6 (IAN, OAN), Irol. häckn. a
1 par i grustaget vid Stora Mon. En orolig och
varn. fågel sågs 26.6 (IAN, OAN).

Svartsnäppa

1 ex över N. Latorp 12.8 (BUR, LUR).

Skrattnäs

1.200 ex ! på Norasjöns is 15.4 (PBL).

Turkduva

Rapporter av denna art minskar ! 1 ex vid fågel-
bord Baldersgatan 14, Nora 28.3 + 11.4 (EAD).

Berguv

1 ex ropade under våren (fr 20.2) "O Norasjön",
(PBL, LAD, BUR, LUR),
1 ex ropade Pershyttan 14.5 (HCM).

Hökuggla

1 ex upptäcktes vid Holmslyttedammen 8.5 av (PBL).
Upptäckten visade sig sedan vara en häckning.
I senare delen av maj observerades paret på denna
plats (LUR, BUR, RTR, LAD, PBL, CKG). Även juv.
3 juv sågs som mest (CKG).

Sparvuggla

1 ex spel. S. Östanbergshyttan 6.2 (HLT),
1 par -"- -"- 9.3 (PBL),
1 ex 3 km N Järnboås 28.3 (RTR), 2-3 ex spel.
S Finnån 18.8 (LAD), 1 ex spel. Glifsa, Striberg
börrj. av sept (BUR), 1 ex Gunnarsbergsvägen, Nora
10.10 (PBL).

Hornuggla

1 ♂ + 1 ♀ rop. 2 km N Järnboås 28.3 (RTR),
1 ex rop. Älwhyttan värvintern (BFN), 1 ex ung-
fågelskrik Bergsmanshyttan 9.6 (RTR), 1 ex Dalsta
Jagande längs diken 16.6 (LAD).

Jorduggla

2 ex hörs S Holmslyttan 30.4 (LAD), 1 ex hörs
S Holmslyttan 3.5 (LAD), 1 ex varn. NV Gåsöget,
S0 Bredtjärn, Bofors skjutfält 12.7 (LAD, RTR),
1 ex Knapptorp 16.7 (ACG).

Nattskärva

4 ex S om Pershyttan, Stensjön-Åmten 21.6 (ACG, RTR).

Kungsfiskare

1 ex Bälgsjön sommaren (MAT).

Gråspett

1 ex död vid fågelbord Skärhyttan 18.3. Fågeln
iaktogs 14-17.3 (IAM). (Insänd till Riksmuseet).

Mindre hackspett

2 ex Lilla Mon 4.4 (KRG), 1 ex Hammarby herrgård
4.4 (PBL), 1 ex Ö Sund 24.4 (LAD, PBL, HLT),
1 ex Järle stad 12.5 (HLT), 1 ex Järleån 3.6 (RTR),
1 ex Dal Karlberg juli (EMM), 1 ♂ sjön Tjärnen,
Viker 17.9 (PBL), 1 ex Dalkarisberg okt. (EMM).

Trädläcka

3 ex S0 Stora berget, Östanbergshyttan 30.4 (HLT),
2 ex -"- -"- 7.5 (LAD).

Backsvala

Bebodda lokaler: Ca 150 bohål i grustaget vid
Stora Mon 26.6 (IAN, OAN). Ca 25 intakta bohål i
gruvsandsområdet vid Simonstorp, Pershyttan 26.6
(IAN, OAN).

Sidensvans

1 ex Risbacken 1.7 !!! Upphöll sig skyggt i
syrenberså. (HLT).
65 ex Hitorp 26.10 (RTR), ca 50 ex Nygatan, Nora
29.10 (RPN).

Strömstare

1 ex Västgöthyttfors kraftstn (No→Hä) 13.8 (LAD).

Näktergal

1 ex sjöng Ö. Sjölund ca 23.5 - 9.6 (LUR, HLT,
PBL, RTR.) 1 ex sjöng Älvstorp 26.5 (HLT).

Stenskvätta

1 ex S Husby 24.4 (HLT), 1 par sågs under sommaren
Esstorp (LUR), 1 ex + 1 juv sågs i grustaget vid
Skärmarboda 26.6 (IAN, OAN), 2 ex i grustaget vid
Stora Mon 26.6 (IAN, OAN).

Ringtrast

1 ♂ Knapptorp 16.4 (ACG), 3 ♂ Hammarby 22.4 (BRE,
SPN), 4 ex (även sång) Ö. Sund 24.4 (LAD, PBL, LUR,
BUR). 7 ex samma plats 24.4 (HLT), 1 ex Åtorp,
Hammarby 25.4 (HLT), 3 ex Fibbetorpsgårderna 30.4
(LUR).

Flodsångare

1 ex Reningsdammen, Ås 1.7 (PBL). Arten upptäcktes
29.6 (CAN).

Sävsångare

1 ex S Åsbojön 26.5 (HLT), 1 ex S Åsbojön 9.6 (RTR),
2 ex Lillsjön, Noresjön 9.6 (RTR).

Kärrsångare

1 ex Ås, Brukshundklubben 11-14.6 (ACG), 1 ex
S. Pershyttan 21.6 (ACG).

Mindre flugsnappare

1 ex sj. Järleån 9.6 (RTR).

Varrfågel

1 ex Bergsäng 2.1 (PBL), 1 ex Knapptorp 10.10 (ACG).
1 ex Ö. Sund 24.12 (BVS).

Nötkråka

1-2 ex i cembrotallar Nora stn. 17.7 (HLT),
2 ex Friggagatan, Nora 24.8 (VKN).
1 ex Lilla Mon, oktober (UBG)

Bofink

2 ♂ Ljunggränd, Nora dec.-87-febr.-88 (MBH).

Blåhake

1 ♂ + 1 ♀ iaktogs i trädgård på Ljunggränd, Nora
under del av maj samt sommarmånaderna. (MBH)
(Denna fjällfågel sågs på Dalstaområdet under ett
par sommarmånader 1982). Anmärkningsvärda observationer

Bergfink

Under vintern sågs enstaka ex på Odengatan (BRE), Hitorp (RTR, SPN), Gyttopp (RTR)
1 ex hörs Järleås naturreservat 28.5 + 10.6 (LAD),
3 ex (1 ♂ sj, 1 ♂ + 1 ♀) Järleån 9.6 (RTR),
1 ex Rödsimmen (skjutf.) 13.7 (RTR), 1 ex sång
Bornsån 22.6 (HLT), 1 ex Vargamossen, Bofors
skjutfält 26.7, (RTR, LAD), trol. första höstobs.
3 ex Hagby 28.1 (LUR).

Steglits

1 ex Västmannagatan, Nora jan. (IAX),
1 ex Odengatan, Nora jan-mars (BRE, LAD),
1 ex Järleån, "den beryktade ravinen" 16.6 + 20.6
(RTR), 1 ex Nygatan, Nora 10.10 (BPN),
1 ex Odengatan, Nora okt-nov (BRE),
2 ex Anders Vedbergsgatan, Nora 5.11 (ETT).

Snöspärv

11 ex Bergsmanshyttan 29.3 (RPN, HT, PR, SPN),
6 ex Ångarna, Nora 1.4 (BRE, SPN).

Ortolanspärva

1 ♂ Ås 8.5 (ACC).

Förklaring till angivna förkortningar: ♂ = hane. ♀ = hona.
Juv = ungfågel. Pull = dunungar.

RAPPORTÖRER:

ACC Anders Carlberg, BFN Benny Fredriksson, BPN Barbro Persson,
BRE Berit Ragné, BUR Björn Uhr, CAE Carin Andriée, CAN Christina
Axelsson, CKG Christer Klingberg, DBN Dan Berlin, EAD Elsa Askklund,
EMN Erik Marcusson, ETT Etna Törnqvist, HCM Håkan Carlestam,
HLT Hans Ljungkvist, IAM Iris Alm, IAN Ingvar Andersson, Ö-bro,
IAX Inger Axelsson, KAN Kerstin Andersson, KBG Karin Berg,
KST Kjell Sundkvist, LAD Lars Askklund, LUR Lisbeth Uhr, MAT Max
Ahlstedt, MBH Margit Bååth, OAN Oille Andersson, PBL Peter Bernöwall,
RPN Rune Persson, RTR Roland Thuvander, SLD Stig Lind, SPN Sverre
Persson, TUR Tomas Uhr, VKN Vilhelm Karlsson, BVS Boo Vinnerås,
UBG Ulf Berg
34 rapportörer.

KOM IHÅG ATT ANTECKNA FÅGELARTER AV INTRESSE ÄVEN 1989 !!!

ÄVEN DU SOM BARA HAR NÅGON ELLER NÅGRA ENSTAKA RAPPORTER!

Be gärna att få en artlista över vilka fågelarter som skall med
till fågelkartoteket. En dylik finns att få från undertecknad, tel 121

NORA BIOLOGISKA FÖRENING
Styrelsen gm Lisbeth Uhr

Sjöfåglar i Nora under vintern

Vintern 1987/88 inventerades de flesta öppna vatten i
Nora kommun för att kartlägga sjöfågelbeståndet. Inventeringen
gjordes den 17.1.1988 och ingick i de internationella sjöfågel-
inventeringarna, som pågått ett antal år. Detta var första gången
Nora Biologiska Förening deltog. Jag har dock för egen del under
många år följt de övervintrande sjöfågelbestånden i framför allt
Hagbyån, Norasjön, Bornsån och Järleån.

Genomförande och resultat 1988: följande vatten inventerades:

1. Hagbyån mellan Åsbojön och Norasjön med mynning.
2. Bornsån med mynning.
3. Hammarbyån - Järleån till Järle kvarn.
4. Hagbyån mellan Vikern och Åsbojön.
5. Rastälven från Grängshyttan till Fåsjön.
6. Svartälven vid Rockesholm.

Det var mycket svårinventerat p g a att det fanns så mycket
öppet vatten och sjöfågeln dätmed var mycket spridda.

I Rastälven fanns inga sjöfåglar och vid Rockesholm endast
2 gräsänder. I övrigt räknades in 73 gräsänder (varav 43 i Hagbyån
i Nora), 3 knipor, 1 småskrake (i Bornsåns mynningsvak) samt 2 sång-
svanar (Hammarbyån).

Under föregående vinter (med en kall januari) var antalet
övervintrande simfåglar i Järleån betydligt större med t ex 9 knipor,
6-7 storskrakar och 20 gräsänder. I Hagbyån i Nora fanns den
21.1.1987 73 st gräsänder.

Om man går längre tillbaka verkar antalet övervintrande
gräsänder ha minskat markant.

Vid räkningar jag gjorde på 1970-talet blev resultatet
exempelvis som följer:

9.1.1972	187	gräsänder i Hagbyån, Nora och 15 st i Hammarby.
13.1.1974	191	gräsänder i Hagbyån, Nora och 42 st i Hammarby.
12.1.1975	167	gräsänder i Hagbyån, Nora och 5 st i Hammarby.

Vi räknar med att kunna delta i de internationella
sjöfågelräkningarna varje vinter i fortsättningen.

Peter Bernöwall